

Bryssel 23.9.2021
COM(2021) 547 final

2021/0291 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden
lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin 2014/53/EU muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2021) 318 final} - {SWD(2021) 244 final} - {SWD(2021) 245 final} -
{SWD(2021) 246 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Komissio on vuodesta 2009 pyrkinyt rajoittamaan matkapuhelinten ja vastaavien laitteiden latausrajapintojen markkinoiden pirstoutumista. Tällaiset aloitteet ovat kuitenkin johtaneet vain vapaaehtoiisiin järjestelmiin, jotka eivät ole oikeudellisesti sitovia, eikä niiden yhdenmukainen ja johdonmukainen soveltaminen ole siten varmaa.

Suurimmat matkapuhelinvalmistajat allekirjoittivat komission aloitteesta kesäkuussa 2009 yhteisymmärryspöytäkirjan¹ EU:ssa myytävien tiedonsiirtovalmiuksilla varustettujen matkapuhelinten latureiden yhdenmukaistamisesta. Allekirjoittajat sopivat kehittävänsä USB 2.0 Micro B -rajapintaan perustuvan yhteisen eritelmän, joka mahdollistaisi matkapuhelinten kanssa täysin yhteensopivien laturien saattamisen markkinoille.

Yhteisymmärryspöytäkirja vähensi markkinoiden pirstoutumista ja kannusti lähes maailmanlaajuiseen yhdenmukaisuuteen. Sen täytäntöönpanon ansiosta matkapuhelinten latausratkaisujen määrä väheni tehokkaasti 30:stä vain kolmeen. Yhteisymmärryspöytäkirjassa sallittiin kuitenkin myös omien latausrajapintojen käyttö, ja yhtä tällaista ratkaisua käytti (ja käyttää edelleen) eräs suuri matkapuhelinvalmistaja, mikä estää täyden yhteentoimivuuden. Yhteisymmärryspöytäkirjassa ei myöskään koskaan käsitelty ympäristöongelmia, jotka johtuvat siitä, että latausrajapinnat ja -protokollat olivat edelleen erilaisia.

Ilman EU:n toimia tämän latausrajapintojen ja -protokollien markkinoiden pirstoutumisen odotetaan jatkuvan eikä ympäristövaikutuksiin puututa.

Sen jälkeen kun yhteisymmärryspöytäkirjan voimassaolo päättyi vuonna 2014 (kahden uusimisen jälkeen), Euroopan komissio on pyrkinyt edistämään uuden vapaaehtoisen sopimuksen hyväksymistä. Alan valmistajien kanssa käytyjen useiden keskustelukierrosten ja komission kanssa käydyn keskustelun jälkeen toimiala ehdotti maaliskuussa 2018 uutta yhteisymmärryspöytäkirjaa tulevasta yhteisestä älypuhelimien latausratkaisusta. Komissio ei kuitenkaan pitänyt uutta yhteisymmärryspöytäkirjaa tyydyttävänä, koska se ei vastannut EU:n yhdenmukaistamistavoitteita, joilla pyritään rajoittamaan matkapuhelinten ja vastaavien radiolaitteiden latausratkaisujen (sekä latausrajapintojen että -protokollien) pirstoutumista. Ehdotetussa uudessa yhteisymmärryspöytäkirjassa sallittiin edelleen omat ratkaisut (myyjäkohtaiset liitäntäkeinot), joita komissio ei enää pidä perusteltuina, kun otetaan huomioon USB-C-tyypin rajapinnan käyttöönoton tuomat tekniset edut.

Tässä yhteydessä komissio käynnisti vuonna 2018 vaikutustenarvioinnin, joka koski mahdollista ehdotusta yhteisestä ratkaisusta matkapuhelinten (ja mahdollisesti muiden samankaltaisten radiolaiteluokkien) lataamiseen. Aloitteen alkuperäisenä tavoitteena oli parantaa kuluttajien käyttömukavuutta, mutta arvioinnissa todettiin, että radiolaitteiden (älypuhelimet mutta mahdollisesti myös tabletit, kamerat, lukulaitteet jne.) yhteisen latausrajapinnan ja yhteisen latausprotokollan käyttöönotto ja samalla erillismyyntiin (eli radiolaitteen toimittamisesta loppukäyttäjälle ilman latauslaitetta) kannustaminen tai siitä määrääminen hyödyttäisi kuluttajia ja vähentäisi elektroniikkajätettä (sähkö- ja

¹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/2417/attachments/1/translations>.

elektroniikkalaiteromu). Arvioinnissa todettiin, että pelkällä latausrajan yhdenmukaistamisella (jos radiolaitte ladataan langallisella latauslaitteella, latausrajan tarkoitetaan latausliitintä) ei saavutettaisi latauksen täydellistä yhteentoimivuutta. Tällä hetkellä on olemassa erilaisia latausprotokollia, eivätkä kaikki takaa samanlaista lataustehoa, jos käytetään toisen tuotemerkin latauslaitetta. Lisäksi arvioinnissa todettiin, että erityyppisiin radiolaitteisiin sopiva yhteinen latauslaite todennäköisesti parantaisi kuluttajien käyttömukavuutta yleisesti. Langattoman lataamisen (eli yleisemmin muun latausteknologian kuin langallisen lataamisen) osalta arvioinnissa todettiin, että jos langattomassa lataustekniikassa tapahtuisi läpimurtoja, tämä voisi heikentää yhteisen liitinratkaisun perusteita vähentämällä merkittävästi langallisten latausratkaisujen merkitystä yleensä. Näiden päätelmien perusteella komissio käynnisti lokakuussa 2020 kaksi täydentävää tutkimusta matkapuhelinten ja samankaltaisten kannettavien elektronisten laitteiden erillismyynnistä sekä langattomista latausteknologioista ehdotuksen näyttöpohjan vahvistamiseksi.

Euroopan parlamentti hyväksyi tammikuussa 2020 päätöslauselman², jossa se vaati matkapuhelinten yleislaturia koskevan standardin pikaista hyväksymistä, jotta vältetään sisämarkkinoiden enempi pirstoutuminen. Erityisesti päätöslauselmassa kehoitettiin komissiota hyväksymään tarvittaessa lainsäädäntötoimenpide yleislaturin vakiinnuttamiseksi. Siinä myös kehoitettiin komissiota varmistamaan, että kuluttajia ei enää velvoiteta ostamaan uusia latureita kunkin uuden radiolaitteen mukana ja että erillismyyntiä koskevat toimenpiteet (eli radiolaitteiden toimittaminen loppukäyttäjälle ilman latauslaitetta) olisi otettava käyttöön yhteisellä latausratkaisulla, sillä muutoin ei päästäisi tavoitteeseen vähentää vuosittain valmistettavien latauslaitteiden määrää ja siten vähentää elektroniikkajätettä (sähkö- ja elektroniikkalaiteromu).

Komissio mukautti vuoden 2020 työohjelmaa³ ja totesi erityisesti, että matkapuhelimien ja vastaavien radiolaiteluokkien yleislatureista tehdään uusi ehdotus.

Kolmessa lisätutkimuksessa havaittiin, että yleislaturin perimmäisen tavoitteen saavuttamiseksi ja vaikuttavan ja merkityksellisen erillismyynnin ennakkoedellytyksenä radiolaitteessa on otettava huomioon yhdenmukaistettu latausraja radiolaitteessa (latausliitin, jos radiolaitte ladataan langallisella latauksella), latauksen vähimmäisyhteentoimivuus yhdenmukaistetun latausprotokollan avulla sekä yksityiskohtaiset tiedot radiolaitteen latausvaatimuksista.

Radiolaitteiden suunnittelu kuuluu radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin 2014/53/EU⁴ soveltamisalaan. Toisaalta ulkoisen virtalähteen ominaisuudet kuuluvat energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista annetun direktiivin 2009/125/EY⁵ soveltamisalaan.

Tämän ehdotuksen tarkoituksena on estää markkinoiden pirstoutuminen latausrajan ja -protokollien osalta, parantaa kuluttajien käyttömukavuutta ja vähentää sähkö- ja elektroniikkalaiteromua. Siinä erityisesti

² 2019/2983(RSP).

³ COM(2020) 440 final.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/53/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 1999/5/EY kumoamisesta (EUVL L 153, 22.5.2014, s. 62).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10).

- yhdenmukaistetaan langallista latausta käyttävien matkapuhelinten ja vastaavien radiolaitteiden (tabletit, digitaalikamerat, kuulokkeet ja kuulokemikrofonit, kädessä pidettävät videopelikonsolit ja kannettavat kaiuttimet) latausrajaamista, jotta ne voidaan ladata yhteisellä latausliittimellä;

- varmistetaan, että jos tällaiset laitteet tukevat pikalatausta, niissä on vähintään sama latausprotokolla;

- mahdollistetaan tuleva yhdenmukaistaminen tällä alalla tekniikan kehityksen huomioimiseksi, mukaan lukien muiden latausrajaamintojen kuin langallisen latauksen yhdenmukaistaminen;

- otetaan käyttöön vaatimuksia, joiden mukaan loppukäyttäjillä ei ole velvollisuutta ostaa uutta latauslaitetta, kun he ostavat uuden matkapuhelimen tai vastaavan radiolaitteen; ja

- otetaan käyttöön vaatimuksia, jotta loppukäyttäjät saavat matkapuhelimen tai vastaavan radiolaitteen ostaessaan tarvittavat tiedot sen lataustehoa koskevista ominaisuuksista ja latauslaitteesta, jota sen kanssa voidaan käyttää.

Vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin seuraavia seikkoja koskevia toimintavaihtoehtoja:

- a) radiolaitteiden latausrajaamisen yhdenmukaistaminen;
- b) radiolaitteen asiaankuuluvan latausprotokollan tukeminen ja latauskyvystä kuluttajille tiedottaminen; sekä
- c) vähintään erillismyydyn ratkaisun asettaminen saataville markkinoilla.

Toiminta- vaihtoehto	A) Päätelaitteessa olevan liittimen yhdenmukaistaminen	B) Päätelaitteen asiaankuuluvan latausprotokollan tukeminen ja latauskyvystä kuluttajille tiedottaminen	C) Vähintään erillismyydyn ratkaisun⁶ asettaminen saataville markkinoilla
Vaihtoehto 0	Ei toteuteta mitään toimia	Ei toteuteta mitään toimia	Ei toteuteta mitään toimia
Vaihtoehto 1	Pakollinen	Ei toteuteta mitään toimia	Ei toteuteta mitään toimia
Vaihtoehto 2	Ei toteuteta mitään toimia	Pakollinen	Ei toteuteta mitään toimia
Vaihtoehto 3	Ei toteuteta mitään toimia	Pakollinen	Pakollinen
Vaihtoehto 4	Pakollinen	Pakollinen	Ei toteuteta mitään toimia
Vaihtoehto 5	Pakollinen	Pakollinen	Pakollinen

Kaikissa vaihtoehtoissa on alavaihtoehtoja, joiden soveltamisala on kapea (eli ne kattavat vain matkapuhelimet) tai laaja (ne kattavat myös tietyt laitteet, joiden latausominaisuudet ovat verrattavissa matkapuhelinten latausominaisuuksiin). Parhaaksi arvioitu toimintavaihtoehto on

⁶ Laitteet myydään ilman pakkauksessa olevaa laturia (irrotettava kaapeli on edelleen sallittu harkinnan mukaan).

laaja-alainen vaihtoehto 5, koska siinä otetaan huomioon kaikkien tavoitteiden välinen oikeudenmukainen tasapaino ja mahdollistetaan tilanne, jossa hyötyjinä ovat suurin osa sidosryhmistä ja ympäristö.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotuksella otetaan käyttöön matkapuhelimiin ja vastaaviin radiolaiteluokkiin sovellettavia lisävaatimuksia direktiivissä 2014/53/EU, jossa vahvistetaan sääntelypuitteet radiolaitteiden asettamiselle saataville markkinoilla ja käyttöönotolle unionissa sekä takeet siitä, sisämarkkinat toimivat näiden laitteiden osalta moitteettomasti.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus liittyy kiertotaloutta koskevaan komission toimintasuunnitelmaan, jossa ilmoitettiin aloitteista, jotka kattavat tuotteiden koko elinkaaren ja koskevat muun muassa tuotteiden suunnittelua, kiertotalouden prosessien edistämistä, kestävän kulutuksen tukemista ja sen varmistamista, että käytetyt resurssit pidetään unionin taloudessa mahdollisimman pitkään.

Ehdotus matkapuhelimien ja vastaavien radiolaiteluokkien yleislatureita koskevaksi lainsäädännöksi on sisällytetty komission vuoden 2020 työohjelman toiseen painopistealueeseen ("Euroopan digitaalinen valmius").

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksella on sama oikeusperusta kuin muutettavalla säädöksellä eli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Unioni ja jäsenvaltiot jakavat toimivallan sisämarkkinoilla.

Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistaminen on yksi direktiivin 2014/53/EU tavoitteista. Direktiivin 3 artiklan 3 kohdan a alakohdassa, jota sovelletaan, jos asiaa koskeva komission delegoitu säädös hyväksytään, viitataan yleislatureihin.

Direktiivin johdanto-osan 12 kappaleessa todetaan, että radiolaitteiden ja lisälaitteiden, kuten laturien, yhteentoimivuus yksinkertaistaa radiolaitteiden käyttöä ja vähentää tarpeetonta jätettä ja kustannuksia.

Yhdenmukaistamisen puuttuminen tällä alalla johtaa huomattaviin eroihin jäsenvaltioiden laeissa, asetuksissa, hallinnollisissa määräyksissä tai käytännöissä, jotka koskevat matkapuhelinten ja vastaavien radiolaiteluokkien yhteentoimivuutta latauslaitteiden kanssa sekä erillismyyntiä.

Näiden ongelmien ratkaisemiseksi toteutetut kansallisen tason toimet saattavat aiheuttaa esteitä tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle. Lisäksi kansallisen tason toimet rajoittuvat kyseisen yhden tai useamman jäsenvaltion alueeseen. Kaupan yhä suuremman

kansainvälistymisen myötä myös valtioiden rajat ylittävien tapausten määrä on jatkuvassa kasvussa. EU:n tason koordinoitulla toiminnalla saavutetaan sovitut tavoitteet paljon tehokkaammin ja erityisesti tehostetaan markkinaevalvontaa. Tämän vuoksi on aiheellista toteuttaa toimia EU:n tasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotetuissa muutoksissa ei suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ylitetä sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

Uusilla tai muutetuilla vaatimuksilla ei aiheuteta tarpeettomia rasitteita tai kustannuksia yrityksille – etenkin pienille ja keskisuurille yrityksille – eikä viranomaisille. Jos kielteisiä vaikutuksia on havaittu, parhaaksi arvioidun vaihtoehdon analyysi sisältää oikeasuhteisimman ratkaisun.

- **Toimintatavan valinta**

Direktiivin 2014/53/EU asiaa koskevia säännöksiä voidaan muuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä, jolla muutetaan direktiiviä 2014/53/EU. Jäsenvaltioiden olisi saatettava muutosdirektiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään kansallisilla säädöksillä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Toukokuun 2019 ja huhtikuun 2021 välisenä aikana toteutettiin seuraavat kuulemiset, joissa arvioitiin mahdollisia muutoskohteita ja ehdotetun toimintavaihtoehdon vaikutuksia eri aloilla:

- alustava vaikutustenarviointi (2018–2019) kohdistui kansalaisiin, kuluttajajärjestöihin, kansalaisjärjestöihin, valmistajien järjestöihin ja yksittäisiin valmistajiin;
- julkinen kuuleminen (2019) kohdistui jäsenmaiin, kansalaisiin, kuluttajajärjestöihin, kansalaisjärjestöihin, valmistajien järjestöihin ja yksittäisiin valmistajiin;
- järjestetyt kaksi kuluttajakyselyä (2019 ja 2021) kohdistuivat kansalaisiin;
- sidosryhmille suunnattu kysely (2020–2021) kohdistui jäsenvaltioihin, kansalaisiin, kuluttajajärjestöihin ja valmistajiin;
- kohdennetut haastattelut (2021) kohdistuivat kuluttajajärjestöihin, ympäristöjärjestöihin, markkinaevalvontaviranomaisiin, kansalaisjärjestöihin, valmistajien järjestöihin ja valmistajiin;
- asiantuntijaryhmän kokoukset kohdistuivat kuluttajajärjestöihin, jäsenvaltioihin, markkinaevalvontaviranomaisiin, kansalaisjärjestöihin, valmistajien järjestöihin ja valmistajiin.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio käynnisti mahdollista säädösehdotusta varten vaikutustenarvioinnin, jota tukee kolme tutkimusta. Ehdotuksen tavoitteita ovat pirstaloitumisen poistaminen ja kuluttajien käyttömukavuus, sähkö- ja elektroniikkalaiteromun vähentäminen sekä tulevaisuuden latausteknologioiden (esim. langaton lataus) ennakoiva seuraaminen tavoitteena pirstoutumisen ehkäiseminen haittaamatta kuitenkaan innovointia. Mainitut kolme tutkimusta ovat seuraavat: vaikutustenarviointi matkapuhelinten ja mahdollisesti muiden pienten ja keskiuurten kannettavien laitteiden lataamiseen sovellettavasta yhteisestä ratkaisusta (”ensimmäinen tutkimus”)⁷, matkapuhelinten ja vastaavien laitteiden langattoman latausteknologian tilan arviointi (”toinen tutkimus”) ja vaikutustenarviointi latureiden erillismyyntistä (”kolmas tutkimus”).

- **Vaikutustenarviointi**

Ensimmäisessä asiaa tukevassa tutkimuksessa todettiin, että vuoden 2009 yhteisymmärryspöytäkirjalla oli onnistuttu yhdenmukaistamaan latausratkaisuja (sekä latausrajapintaa että latausprotokollia) ja parantamaan kuluttajien käyttömukavuutta. Sillä ei kuitenkaan ollut saatu aikaan täysin yhdenmukaistettuja latausratkaisuja. Myöskään erillismyyntiä ei ollut käytetty merkittävässä määrin, sillä vain osa unionin valmistajista tarjosi kuluttajille mahdollisuuden ostaa puhelimen ilman latauslaitetta, mikä rajoitti odotettuja ympäristöhyötyjä.

Ensimmäisessä tutkimuksessa todettiin, että suurin osa matkapuhelinlatureita koskevaan komission julkiseen kuulemiseen osallistuneista EU:n kansalaisista oli tyytymätön (41 prosenttia) tai erittäin tyytymätön (22 prosenttia) matkapuhelinlatureita ja niiden saumatonta yhteenliittämistä koskevaan nykyiseen tilanteeseen, ja 76 prosenttia oli samaa mieltä tai vahvasti samaa mieltä siitä, että nykytilanne aiheuttaa haittaa matkapuhelinten käyttäjille. Vastaajat näyttivät myös kannattavan yleislaturia. Vastaajista 63 prosenttia kannatti sitä, että unioni käyttää sääntelyvaltaansa latureita koskevan standardista määräämiseen, ja 31 prosenttia katsoi, että unionin olisi edistettävä koko toimialan kattavaa sopimusta. Vain kuusi prosenttia kyselyyn vastanneista katsoi, että unionin olisi pidättäydyttävä toimista. Viranomaiset, kansalaisjärjestöt ja kuluttajajärjestöt kannattivat nekin yhteistä latausratkaisua.

Ensimmäisessä tutkimuksessa todettiin myös, että latauslaitteiden valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden käytöllä on ympäristövaikutuksia sekä vaikutuksia sähkö- ja elektroniikkalaiteromun syntymiseen tuotteen käyttöänsä päättyessä. Siinä arvioitiin, että matkapuhelinten latauslaitteiden osuus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta oli noin 11 000 tonnia vuonna 2018 ja että niiden elinkaaripäästöt olivat noin 600 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia. Näiden määrien odotetaan kasvavan tulevina vuosina pääasiassa sen vuoksi, että tavallisia latureita painavampien pikalatureiden määrä kasvaa.

Tutkimuksessa viitataan merkittävään tekniseen kehitykseen toisessa yhteydessä eli ilman sähköistä kontaktia tapahtuvassa (langattomassa) latauksessa. Tämä teknologia perustuu latausrajapintaan, jossa ei käytetä erillistä latausliitintä (toisin kuin radiolaitteessa, joka ladataan langallisen yhteyden kautta). Sen jälkeen, kun langatonta latausta tukevat puhelimet otettiin käyttöön, niiden käyttö on lisääntynyt tasaisesti kuluttajien keskuudessa. Vuosina 2016–2018 myynti kuusinkertaistui noin 44 miljoonaan yksikköön eli noin 28 prosenttiin

⁷ <https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/c6fadfea-4641-11ea-b81b-01aa75ed71a1>

myynnistä vuonna 2018.⁸ Langattomien latureiden hyötysuhteen vuoksi tätä tekniikkaa ei kuitenkaan tällä hetkellä pidetä langallisen latauksen korvaajana. Langatonta latausta ja perinteistä langallista latausta käytetään tällä hetkellä rinnakkain, joten mahdollisuuksia sähkö- ja elektroniikkalaiteromun vähentämiseen rajoittaa se, että langattomissa latureissa käytetään enemmän materiaaleja kuin langallisissa latureissa.

Ensimmäisessä tutkimuksessa tarkasteltiin myös sitä, missä määrin yleislaturia koskeva aloite voisi tukea nykyistä suuntausta vapaaehtoiseen erillismyyntiin (jossa talouden toimijat tarjoavat puhelimia ilman latauslaitteita), jotta voidaan turvata ympäristöhyödyt ja tarjota asiakkaille tämä vaihtoehto. Siinä todettiin, että tällainen aloite yhdessä muiden erillismyyntiä edistävien toimenpiteiden kanssa voisi edistää EU:n ympäristötavoitteiden saavuttamista. Mitä suurempi erillismyyntin aste on, sitä enemmän se hyödyttää ympäristöä sekä kuluttajia kustannussäästöjen ja käyttömukavuuden muodossa.

Toisen tutkimuksen mukaan langaton lataus on edelleen kehittyvä teknologia, jossa latausrajapintojen pirstaloituminen on vähäistä ja latausratkaisujen yhteentoimivuus on hyvä. Siksi vaikuttaa ennenaikaiselta ottaa käyttöön tätä teknologiaa koskevia pakollisia vaatimuksia. Kun teknologia kehittyy ja yhä useammissa tuotteissa käytetään langatonta latausta, odotettavissa voi kuitenkin olla myös pirstaloitumista, jos käytetään erilaisia latausrajapintoja ja latausprotokollia.

Kolmannen tutkimuksen mukaan erillismyyntiä suosiviin vaihtoehtoihin liittyy hyvin selkeitä ja ilmeisiä kompromisseja joita on tehtävä etenkin punnittaessa ympäristöhyötyjä suhteessa kuluttajille aiheutuviin taloudellisiin kustannuksiin ja käyttömukavuuden heikentymiseen. Suurin osa sidosryhmäkyselyyn vastanneista (viranomaiset, kansalaisyhteiskunnan organisaatiot ja yksityishenkilöt) kannatti vaihtoehtoa, jossa valmistajat ja jakelijat velvoitettaisiin antamaan asiakkaille mahdollisuus valita, ostavatko he uuden ulkoisen teholähteen ja/tai kaapelin uuden matkapuhelimen mukana. Kuusi kymmenestä toimialaa edustavasta vastaajasta katsoi kuitenkin, että kunkin matkapuhelinvalmistajan tai jakelijan olisi voitava vapaasti valita, miten ne myyvät puhelimiaan ja latureitaan (eli mitä ne sisällyttävät vähittäismyyntipakkaukseen).

Kolmannessa tutkimuksessa todettiin, että lokakuusta 2020 lähtien jotkin valmistajat (joiden markkinaosuus oli 30–40 prosenttia) olivat ilmoittaneet ulkoisen teholähteen (ja muiden lisälaitteiden) poistamisesta tiettyjen uusien mallien vähittäismyyntipakkauksesta. Toiset harkitsevat vaihtoehtojaan, ja vaikuttaa erittäin todennäköiseltä, että ainakin osa alkaa lähitulevaisuudessa tarjota erillismyyntiratkaisuja. Valmistajat, jotka ovat investoineet voimakkaasti omaan lataustekniikkaan, vaikuttavat kuitenkin vähemmän kiinnostuneilta, koska samassa paketissa toimitettujen puhelinten ja ulkoisten teholähteiden suuri latausteho on tärkeä osa niiden markkinointistrategiaa. Näitä ratkaisuja kehittäneet valmistajat eivät kuitenkaan pysty osoittamaan, että tämä on tulosta kehitystyöstä eikä siitä, että ratkaisulla estetään tai rajoitetaan muiden latureiden käytön tehokkuutta.

Vaikuttavan ja merkityksellisen erillismyyntin ennakkoodellytyksiä ovat siis yhdenmukaistettu latausrajapinta radiolaitteessa (jos radiolaitte ladataan langallisella latauksella, tällä tarkoitetaan latausliitintä), latauksen vähimmäisyhteentoimivuus yhdenmukaistetun latausprotokollan avulla sekä radiolaitteen latausvaatimuksia koskevan tiedon toimittaminen.

⁸ Nämä luvut koskevat langatonta latausta tukevia puhelimia, eivät siis puhelimia, joiden mukana tulee langaton latauslaite, vaan puhelimia, jotka voidaan ladata langattomalla latauslaitteella, joka on ostettava erikseen.

Vaikutustenarviointi on tehty, ja siinä tarkasteltiin toimintavaihtoehtoja, joissa yhdistetään seuraavat kolme eri toimenpidettä: a) radiolaitteiden latausrajapinnan yhdenmukaistaminen, b) radiolaitteen asiaankuuluvan latausprotokollan tukeminen ja latauskyvystä kuluttajille tiedottaminen ja c) vähintään erillismyydyn ratkaisun asettaminen saataville markkinoilla.

Kaikissa vaihtoehdoissa on alavaihtoehtoja, joiden soveltamisala on kapea (eli vain matkapuhelimet) tai laaja (myös tietyt laitteet, joiden latausominaisuudet ovat verrattavissa matkapuhelinten latausominaisuuksiin). Parhaaksi arvioitu toimintavaihtoehto on laaja-alainen vaihtoehto 5, koska siinä otetaan huomioon kaikkien tavoitteiden välinen oikeudenmukainen tasapaino ja mahdollistetaan tilanne, jossa hyötyjinä ovat suurin osa sidosryhmistä ja ympäristö.

Vaihtoehdon 5 odotetaan tuottavan ympäristöhyötyjä vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä noin 180 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuodessa, materiaalien käyttöä noin 2 600 tonnia vuodessa ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromua 980 tonnia vuodessa. Teholähteen erillismyynti vaikuttaa eniten, kun laatureiden valmistukseen ei tarvita enää niin paljon luonnonvaroja ja niiden tuotanto, kuljetukset, käyttö ja hävittäminen vähenevät.

Kuluttajien käyttömukavuuden osalta parhaaksi arvioidulla vaihtoehdolla varmistetaan yhteentoimivuus yhteisen rajapinnan ja lataustehon avulla, vähennetään erillisten ulkoisten teholähteiden ja kaapelien myyntiä ja edistetään niiden uudelleenkäyttöä. Latausrajapinnan yhdenmukaistamisen osalta voidaan todeta, että vaatimus radiolaitteen varustamisesta USB-C-tyyppin latausportilla riittää korjaamaan niiden kuluttajien kohtaamia haittoja, jotka eivät kykene lataamaan laitettaan, koska heidän käytössään ei ole yhteensopivaa latauslaitetta. Tämä merkitsee myös näiden kulutusmenojen vähenemistä vuosittain noin 250 miljoonalla eurolla.

Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon odotetaan parantavan talouden toimijoiden kokonaisliikevaihtoa 105 miljoonalla eurolla vuodessa. Vähittäismyyjien ja jakelijoiden liikevaihdolle koituva hyöty (457 miljoonaa euroa vuodessa) siitä, että latauslaitteet eivät sisälly vähittäismyyntipakkaukseen ja sen vuoksi ostetaan useammin itsenäisesti, on suurempi kuin laitevalmistajien yhteisen liitinnäköisen käyttöönotosta aiheutuva negatiivinen vaikutus (352 miljoonaa euroa vuodessa) ja myös ulkoisten teholähteiden valmistajien saamatta jäänyt voitto.

Sellaisten valmistajien välittömiä kustannuksia, jotka eivät käytä yhteistä liitinnäköistä ja joiden on suunniteltava laitteensa uudelleen, lievennetään siirtymäkaudella, minkä vuoksi niitä pidetään vähäisinä. Välittömiksi kustannuksiksi arvioidaan 30 miljoonaa euroa valmistajille, jotka käyttävät tällä hetkellä valmistajakohtaisia nopeita latausprotokollia, jotka eivät ole yhteensopivia yhteisen liitinnäköisen ratkaisun kanssa. Välillisiä kustannuksia on vaikea arvioida (koska valmistajat eivät halua paljastaa tällaisia tietoja), ja ne aiheutuvat ainoastaan sellaisten valmistajien rojaltien menetyksistä, jotka eivät vielä käytä yhteistä liitinnäköistä tuotteissaan.

	Hyöty (vuosittain)	Kustannukset (vuosittain)
Kasvihuonekaasupäästöt	180 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia	
Materiaalikäyttö	2600 tonnia	
Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu	980 tonnia	

Yksityinen kulutus	250 miljoonaa euroa	
Vähittäismyyjien ja jakelijoiden liikevaihto	457 miljoonaa euroa	
Maailmanlaajuisten valmistajien liikevaihto		352 miljoonaa euroa
Laitteiston uudelleensuunnittelu yhteistä liitintä varten		Sisältyy edellä olevaan. Siirtymäkausi lieventää vaikutusta, kun yhä useammat valmistajat siirtyvät käyttämään yhteistä liitinnratkaisua jopa perusskenaariossa.
Yhteisen latausprotokollan käyttöönotto		Sisältyy edellä olevaan.
Erillismyynnin käyttöönotto		Sisältyy edellä olevaan.
Rojaltitappio		Ei arvioitavissa.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Direktiivissä 2014/53/EU edellytetään jo nyt valmistajien varmistavan, että unionin markkinoille saatetut radiolaitteet suunnitellaan ja valmistetaan kyseisessä direktiivissä säädettyjen olennaisten vaatimusten mukaisesti ja että niiden mukana on tietoja (esim. turvallisuudesta, radiolaitteen aiotusta käytöstä ja käyttörajoituksista). Uusia vaatimuksia sovelletaan vain joihinkin radiolaiteluokkiin, joten niiden ei odoteta aiheuttavan lisärasitetta.

Muutokset eivät ole laajoja eikä niillä muuteta merkittävästi nykyistä radiolaitteita koskevaa lainsäädäntökehystä.

- **Perusoikeudet**

Matkapuhelimien ja muiden vastaavien laitteiden rajapinnan yhdenmukaistaminen sikäli kuin ne ladataan langallisesti siten, että ne voidaan ladata käyttäen yhteistä latausliitintä ja yhteistä latausprotokollaa, ja näiden laitteiden myyminen erillään latureistaan parantaa ympäristönsuojelun tasoa (perusoikeuskirjan 37 artikla) ja kuluttajansuojaa (perusoikeuskirjan 38 artikla).

Arvioidaan, että matkapuhelinten latauslaitteiden osuus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta oli noin 11 000 tonnia vuonna 2018 ja että niiden elinkaaripäästöt olivat noin 600 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia. Näiden määrien odotetaan kasvavan jonkin verran tulevina vuosina sen vuoksi, että pikalatureiden määrä kasvaa.

Ehdotus vähentää näin ollen ympäristöjätettä ja varmistaa kuluttajien käyttömukavuuden.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Ehdotuksella muutetaan direktiiviä 2014/53/EU, jonka 47 artiklassa jo edellytetään seuraavaa:

- komissio tarkastelee direktiivin toimintaa ja antaa siitä kertomuksen kahden vuoden kuluttua direktiivin soveltamispäivästä ja sen jälkeen joka viides vuosi; sekä
- jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kertomus direktiivin soveltamisesta viimeistään vuoden kuluttua direktiivin soveltamispäivästä ja sen jälkeen joka toinen vuosi.

Ehdotuksen 2 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle muutosten saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä.

• Euroopan talousalue

Ehdotettu toimenpide on ETA:n kannalta merkityksellinen, minkä vuoksi se on ulotettava koskemaan Euroopan talousaluetta.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Ehdotuksen 1 artiklalla muutetaan tiettyjä direktiivin 2014/53/EU säännöksiä.

Tärkeimmät direktiiviin 2014/53/EU tehtävät muutokset ovat seuraavat:

- (1) Lisätään 3 artiklaan uusi kohta (jossa esitetään olennaiset vaatimukset) ja lisätään uusi liite.

Uusi 3 artiklan 4 kohta: Tässä kohdassa edellytetään, että ehdotuksella lisättävässä uudessa liitteessä (I osa) lueteltujen radiolaitteiden on oltava kyseisessä uudessa liitteessä kuvatun latausrajapinnan ja latausprotokollan mukaisia. Samassa kohdassa siirretään komissiolle valta muuttaa delegoiduilla säädöksillä uuden liitteen sisältöä, jolloin tulevaisuudessa voidaan tarvittaessa käsitellä myös muita lataustekniikoita kuin langallista latausta.

Uusi liite (I osa): Liitteessä edellytetään, että matkapuhelimet ja vastaavat radiolaitteet, jotka voidaan ladata langallista latauslaitetta käyttäen, on varustettava USB-C-tyypin liittimellä. Jos ne edellyttävät latausta yli 5 voltin jännitteellä tai yli 3 ampeerin virralla tai yli 15 watin teholla, niissä on lisäksi käytettävä USB Power Delivery -latausprotokollaa.

- (2) Lisätään uusi 3 a artikla, joka koskee tiettyjen radiolaiteluokkien toimittamista ilman latauslaitteita.
- (3) Tässä uudessa artiklassa edellytetään, että jos talouden toimija toimittaa loppukäyttäjille radiolaitteita yhdessä latauslaitteen kanssa, talouden toimijan on myös tarjottava kaikille loppukäyttäjille samoja radiolaitteita ilman latauslaitetta.

- (4) Muutetaan 10 artiklan 8 kohta siten, että siihen lisätään uusi tiedonantovaatimus.
- (5) Nyt on sellaisten radiolaitteiden osalta, joihin sovelletaan ehdotuksen uusia vaatimuksia, annettava tiedot niiden lataustehoa koskevista ominaisuuksista sekä radiolaitteen kanssa käytettävän latauslaitteen virransyötöstä. Tietojen yksityiskohdat täsmennetään uudessa liitteessä (II osa), ja komissiolle siirretään valta muuttaa delegoiduilla säädöksillä kyseisen uuden liitteen (II osa) sisältöä.
- (6) Muutetaan 17 artiklaa, jossa vahvistetaan sovellettavat vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt direktiivin 2014/53/EU 3 artiklassa säädettyjen olennaisten vaatimusten täyttymisen osoittamiseksi, lisäämällä sen 2 kohtaan viittaukset niihin uusiin vaatimuksiin, joita ehdotetaan lisättäväksi direktiivin 2014/53/EU 3 artiklaan (olennaiset vaatimukset).
- (7) Valmistaja voi näin ollen aina valita, että se noudattaa sisäistä tuotevalvontamenettelyä osoittaakseen, että uusia vaatimuksia (olennaisia vaatimuksia) noudatetaan.
- (8) Muutetaan 40 ja 43 artiklaa, jotta ne vastaisivat ehdotuksella lisättyjä uusia vaatimuksia.
- (9) Tällä tavoin jäsenvaltioilla on mahdollisuus toteuttaa toimenpiteitä sellaisia tuotteita vastaan, jotka eivät ole uusien vaatimusten mukaisia.
- (10) Siirrettyä säädösvaltaa koskevaa 44 artiklaa muutetaan siten, että siihen lisätään viittaukset komissiolle ehdotuksen nojalla siirrettävään säädösvaltaan.

Direktiivin 2 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot saattavat muutokset osaksi kansallista lainsäädäntöään viimeistään [\[julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on 12 kuukautta hyväksymisen jälkeen\]](#) ja soveltavat niitä [\[julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on 12 kuukauden kuluttua edellä kohdassa mainitun määräajan päättymisestä\]](#) lähtien.

Ehdotuksessa käyttöön otettavia vaatimuksia ei sovelleta radiolaitteisiin, jotka on saatettu unionin markkinoille ennen tämän direktiivin soveltamispäivää.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin 2014/53/EU muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistaminen on yksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/53/EU³ tavoitteista. Mainitun direktiivin 3 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan yksi radiolaitteita koskevista olennaisista vaatimuksista on se, että radiolaite on yhteentoimiva lisälaitteiden kanssa, erityisesti yleislaturien kanssa. Tältä osin direktiivin 2014/53/EU johdanto-osan 12 kappaleessa todetaan, että radiolaitteiden ja lisälaitteiden, kuten laturien, yhteentoimivuus yksinkertaistaa radiolaitteiden käyttöä ja vähentää tarpeetonta jätettä ja kustannuksia.
- (2) Unionissa on vuodesta 2009 lähtien pyritty rajoittamaan matkapuhelinten ja vastaavien radiolaitteiden latausrajapintojen markkinoiden pirstoutumista. Viimeaikaisilla vapaaehtoisilla aloitteilla ei täysin saavuteta unionin poliittisia tavoitteita, jotka koskevat elektroniikkajätteen (sähkö- ja elektroniikkalaiteromu) vähentämistä, kuluttajien mukavuuden varmistamista ja latauslaitteiden markkinoiden pirstoutumisen välttämistä.
- (3) Unioni on sitoutunut edistämään resurssien tehokasta käyttöä siirtymällä puhtaaseen kiertotalouteen sellaisilla aloitteilla kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi

¹ EUVL C , , s. .² EUVL C , , s. .³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/53/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 1999/5/EY kumoamisesta (EUVL L 153, 22.5.2014, s. 62).

2012/19/EU⁴ ja aivan hiljattain käyttöön otettu Euroopan vihreän kehityksen ohjelma. Tämän direktiivin tavoitteena on vähentää radiolaitteiden myynnistä syntyvää sähkö- ja elektroniikkalaiteromua ja vähentää raaka-aineiden louhintaa ja latureiden valmistamisesta, kuljetuksesta ja hävittämisestä aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä ja edistää siten kiertotaloutta.

- (4) Kiertotaloutta koskevassa komission toimintasuunnitelmassa ilmoitettiin aloitteista, jotka kattavat tuotteiden koko elinkaaren, ja ne koskevat muun muassa tuotteiden suunnittelua, kiertotalouden prosessien edistämistä, kestävän kulutuksen tukemista ja sen varmistamista, että käytetyt resurssit pidetään unionin taloudessa mahdollisimman pitkään.
- (5) Komissio toteutti vaikutustenarvioinnin, joka osoitti, että sisämarkkinoiden kaikkia mahdollisuuksia ei hyödynnetä, sillä matkapuhelimien ja muiden vastaavien radiolaitteiden latausrajapintojen ja -protokollien markkinoiden jatkuva pirstoutuminen on kuluttajille hankalaa ja johtaa sähkö- ja elektroniikkalaiteromun lisääntymiseen.
- (6) Radiolaitteiden ja lisälaitteiden, kuten latureiden, yhteentoimivuutta estää se, että tiettyyn luokkaan kuuluvissa langallista latausta käyttävissä radiolaitteissa, kuten matkapuhelimissa, tableteissa, digitaalikameroissa, kuulokkeissa tai kuulokemikrofoneissa, kädessä pidettävissä videopelikonsoleissa ja kannettavissa kaiuttimissa, käytetään erilaisia latausrajapintoja. Lisäksi käytössä on useita pikalatausprotokollia, joiden vähimmäissuoritusaso ei aina taata. Tämän vuoksi tarvitaan unionin toimia, joilla edistetään yhteentoimivuutta ja radiolaitteiden latausominaisuuksiin liittyvien tietojen toimittamista loppukäyttäjille. Sen vuoksi on tarpeen sisällyttää direktiiviin 2014/53/EU asianmukaiset vaatimukset, jotka koskevat tiettyjen radiolaiteluokkien latausprotokollia, latausrajapintoja (eli latausliitintä) sekä tietoja, jotka loppukäyttäjille on annettava kyseisten radiolaiteluokkien latausominaisuuksista.
- (7) Yhdenmukaistamisen puuttuminen tällä alalla voi johtaa huomattaviin eroihin jäsenvaltioiden laeissa, asetuksissa, hallinnollisissa määräyksissä tai käytännöissä, jotka koskevat matkapuhelinten ja vastaavien radiolaiteluokkien yhteentoimivuutta latauslaitteiden kanssa sekä radiolaitteiden toimittamista ilman latauslaitteita.
- (8) Ladattavien matkapuhelinten ja vastaavien radiolaiteluokkien sisämarkkinoiden koko, tällaisten radiolaitteiden erityyppisten latauslaitteiden yleistymisen ja kyseisten tuotteiden merkittävä rajatylittävä kauppa edellyttävät vahvempia lainsäädäntötoimia unionin tasolla kansallisen tason tai vapaaehtoisten toimenpiteiden sijaan, jotta sisämarkkinat toimisivat moitteettomasti.
- (9) Sen vuoksi on tarpeen yhdenmukaistaa latausrajapinta ja latausprotokollat tietyille radiolaiteluokille, jotka käyttävät langallista latausta. On myös tarpeen luoda perusta sille, että tekniikan tulevaan kehitykseen voidaan mukautua, yhdenmukaistamalla latausrajapinnat ja latausprotokollat niiden radiolaitteiden osalta, jotka voidaan ladata muuten kuin langallisella latauksella, kuten radioaaltojen kautta (langaton lataus). Yhdenmukaistamisen avulla voidaan vähentää ympäristöjätettä, taata kuluttajille käyttömukavuus ja välttää markkinoiden pirstoutuminen eri latausrajapintojen ja latausprotokollien osalta tai kansallisella tasolla toteutettavien mahdollisesti kaupan esteitä sisämarkkinoilla aiheuttavien aloitteiden vuoksi.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/19/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (EUVL L 197, 24.7.2012, s. 38).

- (10) Yhdenmukaistaminen olisi kuitenkin puutteellista, jos siihen ei yhdistettäisi radiolaitteiden ja niiden latureiden yhteismyyntiä ja loppukäyttäjille annettavia tietoja koskevia vaatimuksia. Jos kyseisten radiolaiteluokkien ja latauslaitteiden kaupan pitämiseen sovellettaisiin eri jäsenvaltioissa erilaisia lähestymistapoja, näiden tuotteiden rajatylittävä kauppa vaikeutuisi esimerkiksi sen vuoksi, että talouden toimijat joutuisivat pakkaamaan tuotteensa uudelleen sen mukaan, missä jäsenvaltiossa tuotteet toimitetaan. Tämä puolestaan lisäisi kuluttajille aiheutuvaa haittaa ja aiheuttaisi tarpeetonta sähkö- ja elektroniikkalaiteromua, mikä vähentäisi latausrajapinnan ja latausprotokollan yhdenmukaistamisesta saatavia hyötyjä. Siksi on tarpeen asettaa vaatimuksia, joiden mukaan loppukäyttäjät eivät välttämättä joudu ostamaan uutta latauslaitetta, kun he ostavat uuden matkapuhelimen tai vastaavan radiolaitteen. Tällaisten vaatimusten tehokkuuden varmistamiseksi loppukäyttäjien olisi saatava tarvittavat tiedot latausominaisuuksista matkapuhelimen tai vastaavan radiolaitteen ostamisen yhteydessä.
- (11) On teknisesti mahdollista määritellä USB-C-tyypin liitin asianomaisten radiolaiteluokkien yhteiseksi latausliittimeksi. USB-C-tyypin teknologia, jota käytetään maailmanlaajuisesti, on kansainvälisesti standardoitu teknologia, ja Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea (Cenelec) on saattanut sen osaksi eurooppalaista standardia EN IEC 62680-1⁵.
- (12) USB-C-tyypin teknologia on jo yleinen monissa radiolaiteluokissa, koska se tarjoaa korkealaatuisen latauksen ja tiedonsiirron. USB-C-tyypin latausliitin yhdistettynä USB Power Delivery -latausprotokollaan pystyy tuottamaan jopa 100 W:n tehon, minkä ansiosta se tarjoaa paljon mahdollisuuksia nopeiden latausratkaisujen jatkokehittämiseksi, mutta markkinoille jää samalla tilaa myös peruspuhelimille, joita ei tarvitse ladata nopeasti. Matkapuhelimet ja vastaavat nopeaa latausta tukevat radiolaitteet voivat käyttää USB Power Delivery -ominaisuuksia, kuten kuvataan standardissa EN IEC 62680-1-2:2020 ”Universal serial bus interfaces for data and power - Part 1-2: Common components - USB Power Delivery specification”.
- (13) Muussa kuin langallisessa lataamisessa voidaan tulevaisuudessa kehittää toisistaan poikkeavia ratkaisuja, joilla voi olla kielteisiä vaikutuksia yhteentoimivuuteen, kuluttajien käyttömukavuuteen ja ympäristöön. Vaikka on ennen aikaista asettaa erityisvaatimuksia tällaisille ratkaisuille tässä vaiheessa, komission olisi voitava ryhtyä toimiin niiden yhdenmukaistamiseksi tulevaisuudessa, jos havaitaan sisämarkkinoiden pirstoutumista.
- (14) Direktiivin 2014/53/EU 3 artiklaa olisi muutettava siten, että se kattaa latausrajapinnat ja latausprotokollat. Tämän uuden säännöksen soveltamisalaan nimenomaisesti kuuluvia radiolaiteluokkia olisi täsmennettävä direktiivin 2014/53/EU uudessa liitteessä.
- (15) Direktiiviä 2014/53/EU olisi muutettava myös lisäämällä siihen uusi artikla niistä vaatimuksista, jotka koskevat tiettyjen radiolaiteluokkien toimittamista ilman latauslaitteita. Asianomaiset radiolaiteluokat sekä latausratkaisuja koskevat eritelvät olisi täsmennettävä direktiivin 2014/53/EU uudessa liitteessä.
- (16) Direktiivin 2014/53/EU 10 artiklan 8 kohdassa säädetään käyttöohjeisiin sisällytettävistä tiedoista, joten kyseiseen artiklaan olisi sisällytettävä uusia tietovaatimuksia. Uusien vaatimusten yksityiskohdat olisi täsmennettävä direktiivin

⁵ Universal serial bus interfaces for data and power - Part 1-3: Common components - USB Type-C™ Cable and Connector Specification.

2014/53/EU uudessa liitteessä. Näiden tietovaatimusten avulla kuluttajat voisivat määrittää radiolaitteiden lataamiseen sopivimman ulkoisen teholähteen. Näitä vaatimuksia olisi voitava mukauttaa tulevaisuudessa, jotta voidaan ottaa huomioon mahdolliset muutokset ulkoisten teholähteiden merkintävaatimuksiin, jotka voidaan ottaa käyttöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/125/EY⁶ nojalla.

- (17) Direktiivin 2014/53/EU 17 artiklaa, jossa säädetään vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyistä, olisi muutettava lisäämällä viittaukset kyseisen direktiivin 3 artiklaan lisättäviin uusiin olennaisiin vaatimuksiin. Valmistaja voi näin ollen valita, että se noudattaa sisäistä tuotevalvontamenettelyä osoittaakseen, että uusia olennaisia vaatimuksia noudatetaan.
- (18) Direktiivin 2014/53/EU 40, 43 ja 44 artiklaa olisi muutettava niiden sisältämien viittausten mukauttamiseksi tällä direktiivillä käyttöön otettuihin uusiin säännöksiin.
- (19) Latausteknologian tulevan kehityksen huomioon ottamiseksi ja radiolaitteiden ja latauslaitteiden yhteisen vähimmäisyhteentoimivuuden varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan radiolaiteluokkia sekä latausrajapintoja ja latausprotokollia koskevia eritelmiä sekä latausta koskevia tietoja. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁷ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (20) Sen vuoksi direktiiviä 2014/53/EU olisi muutettava.
- (21) Talouden toimijoille olisi annettava riittävästi aikaa tehdä tarvittavat mukautukset tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin radiolaitteisiin, jotka ne aikovat saattaa unionin markkinoille,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 2014/53/EU seuraavasti:

- (1) Muutetaan 3 artikla seuraavasti:

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10).

⁷ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (a) korvataan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa ilmaisu ”erityisesti yleislaturien kanssa” ilmaisulla ”lukuun ottamatta liitteessä I a olevassa I osassa mainittujen radiolaiteluokkien latauslaitteita, joihin viitataan erityisesti tämän artiklan 4 kohdassa”;

- (b) lisätään kohta seuraavasti:

”4. Radiolaitteet, jotka kuuluvat liitteessä I a olevassa I osassa määriteltyihin luokkiin, on rakennettava siten, että ne vastaavat kyseisessä liitteessä kyseiselle radiolaiteluokalle vahvistettuja latausta koskevia eritelmiä.

Langallista latausta käyttävien radiolaitteiden osalta siirretään komissiolle valta antaa 44 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä I a tekniikan kehityksen perusteella ja varmistetaan radiolaitteiden ja niiden latauslaitteiden yhteinen vähimmäisyhteentoimivuus

- (a) muuttamalla, lisäämällä tai poistamalla radiolaiteluokkia;
- (b) muuttamalla, lisäämällä tai poistamalla kunkin radiolaiteluokan latausliittimiin ja latausprotokolliin liittyviä teknisiä eritelmiä, myös viitetietoja ja kuvauksia.

Muuta kuin langallista latausta käyttävien radiolaitteiden osalta siirretään komissiolle valta antaa 44 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä I a tekniikan kehityksen perusteella ja varmistetaan radiolaitteiden ja niiden latauslaitteiden yhteinen vähimmäisyhteentoimivuus

- (a) ottamalla käyttöön, muuttamalla, lisäämällä tai poistamalla radiolaiteluokkia;
- (b) ottamalla käyttöön, muuttamalla, lisäämällä tai poistamalla kunkin radiolaiteluokan latausrajapintoihin ja latausprotokolliin liittyviä teknisiä eritelmiä, myös viitetietoja ja kuvauksia.”

- (2) Lisätään 3 a artikla seuraavasti:

”3 a artikla

Loppukäyttäjien mahdollisuus hankkia tiettyjen luokkien radiolaitteita ilman latauslaitetta

Jos talouden toimija tarjoaa loppukäyttäjille mahdollisuuden hankkia 3 artiklan 4 kohdan soveltamisalaan kuuluvan radiolaitteen yhdessä latauslaitteen kanssa, loppukäyttäjälle on tarjottava myös mahdollisuus hankkia radiolaitte ilman latauslaitetta.”

- (3) Lisätään 10 artiklan 8 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Edellä olevan 3 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan soveltamisalaan kuuluviin radiolaitteisiin on liitettävä tiedot liitteessä I a olevassa II osassa kuvatuista latauskykyä ja latauslaitetta koskevista eritelmistä. Siirretään komissiolle valta antaa 44 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä I a olevaa II osaa ottamalla käyttöön, muuttamalla, lisäämällä tai poistamalla yksityiskohtia, jotka liittyvät kyseisiin tietoihin tai tapaan, jolla tällaiset tiedot on ilmoitettava.”

- (4) Korvataan 17 artiklan 2 kohdassa ilmaisu ”3 artiklan 1 kohdassa” ilmaisulla ”3 artiklan 1 ja 4 kohdassa”.
- (5) Muutetaan 40 artikla seuraavasti:
 - (a) Korvataan otsikko seuraavasti:

”Kansalliset menettelyt sellaisten radiolaitteiden käsittelemiseksi, jotka aiheuttavat riskin tai eivät ole olennaisten vaatimusten mukaisia”.
 - (b) Lisätään 1 kohdan ensimmäiseen alakohtaan ilmaisun ”yleisen edun vuoksi suojeltaville näkökohdille, jotka tämä direktiivi kattaa” jälkeen ilmaisu ”, tai että se ei täytä vähintään yhtä 3 artiklassa säädetyistä sovellettavista olennaisista vaatimuksista”.
- (6) Muutetaan 43 artiklan 1 kohta seuraavasti:
 - (a) Korvataan h alakohdassa ilmaisu ”tietoja sen suunnitellusta käyttötarkoituksesta” ilmaisulla ”tietoja”.
 - (b) Korvataan j alakohta seuraavasti:

”j) edellä olevaa 3 a tai 5 artiklaa ei ole noudatettu.”
- (7) Muutetaan 44 artikla seuraavasti:
 - (a) Lisätään 2 kohdassa ensimmäisen virkkeen jälkeen virke seuraavasti:

”Siirretään komissiolle [*julkaisutoimisto lisää tämän direktiivin voimaantulopäivän*] viiden vuoden ajaksi 3 artiklan 4 kohdassa ja 10 artiklan 8 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettujen delegoitujen säädösten osalta valta antaa delegoituja säädöksiä.”
 - (b) Korvataan 3 kohdassa ilmaisu ”3 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa ja 5 artiklan 2 kohdassa” ilmaisulla ”3 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa, 3 artiklan 4 kohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa ja 5 artiklan 2 kohdassa sekä 10 artiklan 8 kohdan kolmannessa alakohdassa” ja korvataan 5 kohdassa ilmaisu ”3 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan, 4 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan 2 kohdan” ilmaisulla ”3 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan, 3 artiklan 4 kohdan, 4 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan 2 kohdan sekä 10 artiklan 8 kohdan kolmannen alakohdan”.
- (8) Lisätään tämän direktiivin liitteessä oleva teksti liitteeksi I a.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on 12 kuukautta direktiivin hyväksymisen jälkeen*]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on 12 kuukauden kuluttua edellisessä alakohdassa mainitun kansallisen lainsäädännön osaksi saattamisen määräajan päättymisestä*] lähtien.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja